

BIBΛΙΟ

11.11.2018 |

«Ιρένα Σέντλερ». Γιατί να το διαβάσεις;

Το έργο μιας πραγματικής ηρωίδας ζωντανεύει με την πένα του Σιλμπέρ Σινουέ (εκδ. Ψυχογιός)

Κέλλη Κρητικού

Υπόθεση: Η Ιρένα Σέντλερ γεννήθηκε στην Πολωνία. Έχασε τον πατέρα της σε μικρή ηλικία – μόλις 7 ετών– από τύφο, γιατί αρνήθηκε να σταματήσει να παράσχει τις υπηρεσίες του ως γιατρός στους ασθενείς που έπασχαν από την αρρώστια. Η μεγαλοψυχία του πατέρα της έβαλε τα θεμέλια της προσωπικότητάς της, αλλά ήταν και ο λόγος που κατάφερε να σπουδάσει καθώς η εβραϊκή κοινότητα προσφέρθηκε να αναλάβει τη μόρφωσή της ανταποδίδοντας τη φιλευσπλαχνία του πατέρα της απέναντί τους. Λίγο πριν ξεκινήσει ο Δεύτερος Παγκόσμιος πόλεμος εγκαταστάθηκε με την άρρωστη μητέρα της στη Βαρσοβία και άρχισε να εργάζεται ως κοινωνική λειτουργός στην Πρόνοια. Εκμεταλλευόμενη τη θέση της, αποφάσισε, με κίνδυνο τη ζωή της, να διασώσει μικρά παιδιά από τα γκέτο των Εβραίων. Δυόμιση χιλιάδες παιδιά κατάφεραν να σωθούν χάρη στο θάρρος και την αυταπάρνησή της και να βρουν ζεστασιά σε ηρωικές οικογένειες. Η δράση της αποκαλύφθηκε κάποια στιγμή, όμως κατόρθωσε, λόγω συγκυριών, να γλιτώσει την εκτέλεση και να δραπετεύσει.

Το βιβλίο του Σιλμπέρ Σινουέ αφηγείται με μυθιστορηματικό τρόπο τις ενέργειες της Ιρένα, τις αποφάσεις που κλήθηκε να πάρει, τις κρίσιμες στιγμές που ήρθε αντιμέτωπη με τον θάνατο, το πάθος της δράσης της αλλά και τον έρωτα που ξαναβρήκε στο πρόσωπο της πρώτης της αγάπης, του Στεφάν.

Συγγραφέας: Ο Ζιλμπέρ Σινουέ γεννήθηκε το 1947 στην Αίγυπτο από πατέρα Αιγύπτιο και μητέρα Γαλλίδα, ενώ η γιαγιά του ήταν Ελληνίδα. Τα έργα του έχουν αποσπάσει σημαντικά βραβεία, όπως το Jeand'heurs (Βραβείο Ιστορικού Μυθιστορήματος), το Prix des Romancières, το Grand Prix de Littérature Policière και το γαλλικό Βραβείο των Βιβλιοπωλών. Για το έργο του Ζιλμπέρ Σινουέ εκφράστηκε με τα πλέον εγκωμιαστικά λόγια ο Πιερ Γκριμάλ, επιφανής ιστορικός μελετητής. Τον χαρακτήρισε τον σπουδαιότερο και αρτιότερο σύγχρονο συγγραφέα ιστορικού μυθιστορήματος, ο οποίος βασίζεται πάντοτε σε αρχειακό υλικό και επισταμένη έρευνα.

Σε ποιους απευθύνεται: Σε όσους θέλουν να μάθουν το ηρωικό έργο μιας απλής γυναίκας, που δεν δίστασε στιγμή να ρισκάρει την ίδια της τη ζωή για να σώσει τα αθώα θύματα αυτού του φριχτού πολέμου. Με συνοδοιπόρους την αγάπη της για τα παιδιά και την πίστη στις δυνάμεις της, τόλμησε να κοιτάξει κατάματα τον εχθρό και να τον ξεγελάσει προκειμένου να πετύχει τον ιερό σκοπό της.

ΣΧΕΤΙΚΑ

Θα σε συνεπάρουν:

1. Η εσωτερική δύναμη της Ιρένα

Δεν μπορεί να μείνεις ασυγκίνητος μπροστά στο θάρρος αυτής της γυναίκας. Χωρίς να έχει βιώσει η ίδια το θαύμα της μητρότητας, αφουγκράστηκε τον πόνο κάθε μητέρας και τόλμησε να κάνει πράξη το πιο τρελό σχέδιο: να βγάλει από το στρατόπεδο συγκέντρωσης μωρά κρυμμένα στην εργαλειοθήκη της και τα μεγαλύτερα παιδιά σε σάκους ενώ παράλληλα φρόντιζε να τους παρέχει πλαστές

ταυτότητες με τη βοήθεια της οργάνωσης Zegota, για να μην διατρέχουν κανέναν κίνδυνο. Ο αγώνας ήταν δύσκολος γιατί έπρεπε να καταφέρει να βρει ευφάνταστους τρόπους για να φυγαδεύσει τα παιδιά, να εξασφαλίσει τα απαραίτητα πιστοποιητικά, να βρει ανθρώπους που θα τα φιλοξενήσουν και θα τα αγκαλιάσουν, αλλά κυρίως να πείσει τους γονείς να της εμπιστευτούν τις κόρες και τους γιους τους με κίνδυνο να μην τα ξαναδούν ποτέ. Όμως εκείνη κατάφερε το ακατόρθωτο κόντρα σε όλους και όλα.

2. Οι ηρωικές πράξεις απλών ανθρώπων

Άνθρωποι της διπλανής πόρτας ξαφνικά μεταμορφώνονται κάτω από τη δαμόκλειο σπάθη του πολέμου και της γερμανικής κατοχής. Τολμούν να ορθώσουν το ανάστημά τους, να μη μείνουν αμέτοχοι μπροστά στα αποτρόπαια εγκλήματα, να μην μείνουν απαθείς μπροστά στη ζοφερή θέα των στρατοπέδων συγκέντρωσης. Αποφασίζουν να προσφέρουν τον εαυτό τους στον βωμό της ελευθερίας. Οικογένειες ανοίγουν τα σπίτια τους για να φιλοξενήσουν όσα παιδιά σώζει η Ιρένα γνωρίζοντας τον κίνδυνο που διατρέχουν και χωρίς να σκεφτούν πώς θα βρουν τροφή για να επιβιώσουν έχοντας άλλο ένα παιδί να ταΐσουν. Η Εύα, η Γιανίνα, ο Όλεκ και ο γιος του ο Γιέρζε, ο Στέφαν, ο Άντονι, αγωνίζονται με όλες τους τις δυνάμεις και καταφέρνουν να κρατήσουν ζωντανή την ελπίδα.

ΣΧΕΤΙΚΑ

3. Η φρίκη του πολέμου

Όσα βιβλία και αν διαβάσεις, οι αληθινές ιστορίες που πηγάζουν από τη λαίλαπα του Δευτέρου Παγκοσμίου πολέμου δεν παύουν να συγκινούν και να σε κάνουν να ανατριχιάζεις. Τα βασανιστήρια που υπέφερε ένας ολόκληρος λαός αλλά και όσοι αγωνίζονταν για την ελευθερία, τα στρατόπεδα συγκέντρωσης, ο πόνος των οικογενειών που χωρίστηκαν μέσα σε μια στιγμή, η εξαθλίωση και οι αρρώστιες, η κατακρεούργηση της ανθρώπινης ψυχής και ο ευτελισμός της ανθρώπινης αξιοπρέπειας προβάλλουν ξανά μέσα από τη ιστορία της Ιρένα.

4. Η απλότητα της γραφής του Σινουέ

Ο συγγραφέας κατόρθωσε να αποτυπώσει τη δράση της Ιρένα Σέντλερ χωρίς να εμπλακεί σε μελοδραματισμούς και συναισθηματικές κορώνες. Με λόγο λιτό, δωρικό, εστιάζει στην αποφασιστικότητα αυτής της γυναίκας, στις δύσκολες αποφάσεις που κλήθηκε να πάρει και στους κινδύνους που αντιμετώπισε, αναδεικνύοντας την προσωπικότητα, το πάθος της και τις αξίες που πρέσβευε. Το πλήθος των πληροφοριών και των γεγονότων που παρατίθενται αποδεικνύουν τη βαθιά έρευνα εκ μέρους του Σινουέ και τη σοβαρότητα με την οποία προσέγγισε το

θέμα. Η εσωτερική ένταση που κρύβουν οι πράξεις της Ιρένα σε συνδυασμό με τους ζωντανούς διαλόγους, είναι σίγουρο ότι θα σε αγγίξουν βαθιά.

Κορυφαίες στιγμές: Κάθε στιγμή αυτού του βιβλίου είναι συγκλονιστική γιατί είναι αληθινή και κουβαλάει μέσα της τον φόβο, την αγωνία, την απόγνωση ενός ολόκληρου λαού που ήρθε αντιμέτωπος με τα αποτρόπαια σχέδια της Ναζιστικής Γερμανίας και τον μαζικό αφανισμό.

Σίγουρα, η κάθε διάσωση παιδιών καθηλώνει όπως και η στιγμή της σύλληψης της Ιρένα και η απόγνωσή της να μην πέσει η λίστα με τα ονόματα των παιδιών στα χέρια των Γερμανών.

Δυνατές φράσεις: «*Η Εύα Ρέχτμαν μου είπε μια μέρα: “Όποιος σώζει μια ζωή, σώζει τον κόσμο όλο”. Θα προσπαθήσω, λοιπόν, να σώσω πολλές φορές τον κόσμο*». «*Ποτέ δεν πίστευα στις συμπτώσεις*». «*Δεν έχεις δίκιο, αυτές κάνουν τις υπάρξεις μας να δονούνται ευχάριστα. Ό,τι σχεδιάζουμε είναι καταστροφή*».

Ενδιαφέροντα στοιχεία: Η Ιρένα είχε κρατήσει λίστες με τα ονόματα όλων των παιδιών που είχε φυγαδεύσει, καθώς και των οικογενειών στις οποίες κατέληξαν, με σκοπό να καταφέρει να φέρει ξανά κοντά τις διαλυμένες οικογένειες μετά το τέλος του πολέμου.

Το 2007, σε ηλικία 97 ετών, προτάθηκε για το Νόμπελ Ειρήνης, τελικά όμως το πήρε ο πρώην αντιπρόεδρος των ΗΠΑ Αλ Γκορ, για τη μελέτη του πάνω στις κλιματολογικές αλλαγές.

Μετάφραση: Ανήκει στην Βασιλική Κοκκίνου και είναι εξαιρετική αναδεικνύοντας τον ηρωισμό της Ιρένα και τη δύναμη της γραφής του Σινουέ.